

**UCHWAŁA NR LXV/708/2023
RADY GMINY STARE BABICE**

z dnia 30 listopada 2023 r.

**w sprawie uchwalenia Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Stare Babice na lata 2024 - 2028**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40, 572, 1463, 1688) w związku z art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151) oraz art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939) – Rada Gminy Stare Babice uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się „Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Stare Babice na lata 2024 – 2028”, w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Stare Babice.

§ 3. Traci moc Uchwała Nr XLIII/477/2022 Rady Gminy Stare Babice z dnia 31 marca 2022 r. w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022 – 2023.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Krzysztof Szuba

Załącznik do uchwały Nr LXV/708/2023

Rady Gminy Stare Babice

z dnia 30 listopada 2023 r.

PROGRAM PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH ORAZ
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

W GMINIE STARE BABICE

NA LATA 2024-2028

WYKAZ SKRÓTÓW

BP – Biblioteka Publiczna

DDA – Dorosłe Dzieci Alkoholików

KIS – Klub Integracji Społecznej

DK – Dom kultury

GOSiR – Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji

COM – Centrum Opiekuńczo-Mieszkalne

KPP – Komenda Powiatowa Policji

GKRPA – Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

GOPS – Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

ZI – Zespół Interdyscyplinarny

KCPU – Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom

NGO (ang. *non-government organization*) – organizacja pozarządowa

PCPR – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

PES – podmioty ekonomii społecznej

PIK – Punkt Informacyjno-Konsultacyjny

pp. – punkt procentowy

PPP – Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna

UG – Urząd Gminy

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE.....	3
UZASADNIENIE WPROWADZENIA PROGRAMU.....	3
PODSTAWY PRAWNE OPRACOWANIA PROGRAMU.....	5
CHARAKTERYSTYKA GMINY	6
ZASOBY INSTYTUCJONALNE W ZAKRESIE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH.....	7
PROBLEM UZALEŻNIEŃ W GMINIE	8
DZIAŁALNOŚĆ GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH	10
RYNEK ALKOHOLOWY W GMINIE	16
CELE, ZADANIA I REALIZATORZY PROGRAMU	20
I CEL OPERACYJNY.....	21
II CEL OPERACYJNY	25
III CEL OPERACYJNY	29
REALIZACJA PROGRAMU	30
ADRESACI PROGRAMU	31
ZEZWOLENIA NA SPRZEDAŻ NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH.....	31
TERMINY WAŻNOŚCI ZEZWOLEŃ NA SPRZEDAŻ NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH.....	32
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA.....	32
ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH	32
MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU.....	33
BIBLIOGRAFIA.....	35
SPIS RYSUNKÓW, TABEL I WYKRESÓW	36
SPIS RYSUNKÓW	36
SPIS TABEL.....	36
SPIS WYKRESÓW	36

WPROWADZENIE

Uzasadnienie wprowadzenia Programu

Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Stare Babice na lata 2024-2028 jest dokumentem wyznaczającym cele oraz sposoby rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii oraz uzależnień behawioralnych i związanych z tą sferą życia problemów rodzinnych i społecznych na terenie gminy Stare Babice. Niniejszy dokument stanowi kontynuację działań prowadzonych w latach ubiegłych oraz stanowi integralną część Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na terenie gminy Stare Babice na lata 2021-2030.

Zgodnie z art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 165 z późn. zm.) do zadań własnych gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych. Zadania te w szczególności obejmują:

- 1) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, w szczególności ochrony przed przemocą domową,
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,

- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,
- 6) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej i klubów integracji społecznej.

Zgodnie z art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 172 z późn. zm.) do zadań własnych gminy należy przeciwdziałanie narkomanii, które obejmuje:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem,
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej,
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- 4) wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii,
- 5) pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Według art. 4¹ ust. 2 z dnia 26 października 1982 r. ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, realizacja ww. zadań prowadzona jest w postaci Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, uchwalonego przez radę gminy, a w tym przypadku – Radę Gminy Stare Babice, na okres nie dłuższy niż 4 lata, biorąc pod uwagę cele operacyjne dotyczące przeciwdziałania

narkomanii, określone w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2021-2025, a także działania w zakresie rozwiązywania uzależnień behawioralnych. Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Stare Babice na lata 2024-2028 został opracowany zgodnie ze wskazanymi powyżej obligatoryjnymi zadaniami oraz potrzebami występującymi na terenie JST.

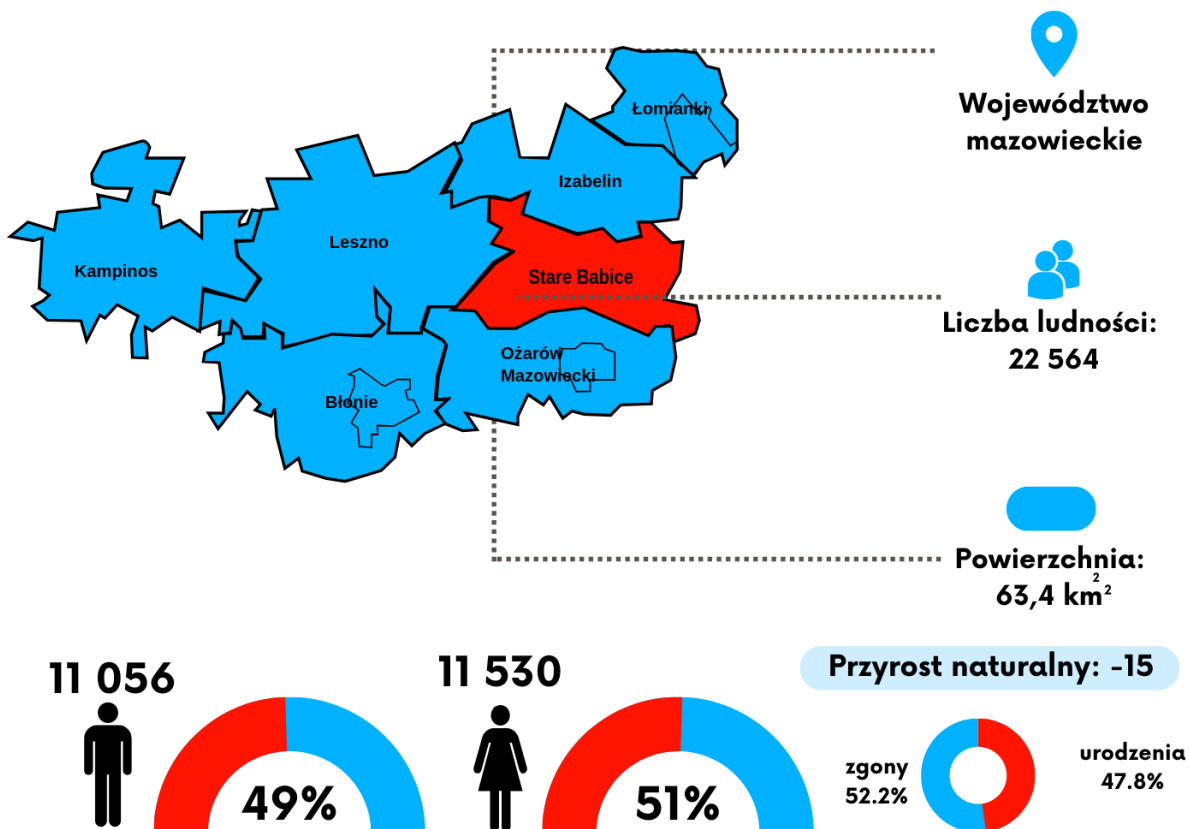
Podstawy prawne opracowania Programu

Kierunki działań zawarte w Programie są zgodne z Narodowym Programem Zdrowia na lata 2021-2025. Do wiążących aktów prawnych należą:

- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi określająca priorytety zadań realizowanych poprzez program, traktująca je jako zadania własne gminy (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 165 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 172 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 535),
- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 901),
- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 40 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 1916),
- ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 roku o działalności leczniczej (t.j. Dz. U. z 2023 r., Dz. U. 2011 Nr 112 poz. 654).

Źródłem finansowania Programu są środki budżetu Gminy pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych oraz opłat z tytułu sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającego 300 ml.

CHARAKTERYSTYKA GMINY

1 KULTURA

- Dom Kultury Stare Babice
- Biblioteka Publiczna Gminy Stare Babice
- Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji

2 OŚWIATA

Placówki publiczne:

- Szkoła Podstawowa im. Henryka Sienkiewicza w Starych Babicach
- Szkoła Podstawowa im. Generała Mariusza Zaruskiego w Zielonkach – Parceli
- Szkoła Podstawowa im. Armii Krajowej Grupy Kampinos w Borzęcinie Dużym
- Szkoła Podstawowa w Koczargach Starych
- Przedszkole w Starych Babicach
- Zespół Szkolno-Przedszkolny w Borzęcinie Dużym

Placówki niepubliczne

- EDULAB – Niepubliczna Szkoła Podstawowa
- BIG BEN Niepubliczna Polsko-Brytyjska Szkoła Podstawowa

3 POMOC SPOŁECZNA

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Starych Babicach
- Centrum Opiekuńczo-Mieszkalne
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Klub Seniora "Nadzieja"
- Klub Integracji Społecznej „Kompas”
- Punkt Informacyjno-Konsultacyjny
- Zespół Interdyscyplinarny

Przedstawiona grafika ukazuje dane za rok 2022 (źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>).

ZASOBY INSTYTUCJONALNE W ZAKRESIE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

Do istotnych zasobów w zakresie rozwiązywania problemów społecznych, z których mogą korzystać mieszkańcy gminy Stare Babice należą:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Starych Babicach,
- Komenda Powiatowa Policji w Starych Babicach,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Zespół Interdyscyplinarny,
- Punkt Informacyjno-Konsultacyjny,
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna,
- Centrum Opiekuńczo-Mieszkalne,
- Klub Integracji Społecznej „Kompas”,
- Urząd Gminy,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Powiatu Warszawskiego Zachodniego,
- Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji,
- Dom Kultury,
- Centrum Kultury,
- Biblioteka Publiczna,
- Placówki oświatowe,
- Kluby sportowe,
- Placówki kulturalne,
- Organizacje pozarządowe

Są to instytucje i podmioty prowadzące działalność na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom, bądź wspomagające taką działalność. Ich kooperacja odbywa się na zasadzie współpracy międzyinstytucjonalnej i międzysektorowej.

Do zasobów osobowych działających na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom alkoholowym, narkotykowym i behawioralnym na terenie gminy Stare Babice należy zaliczyć:

- pedagogów i psychologów zatrudnionych w placówkach oświatowych,
- członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- pracowników i specjalistów Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej,
- funkcjonariuszy Policji,
- sędziów, prokuratorów oraz kuratorów sądowych i społecznych,
- pracowników placówek ochrony zdrowia,
- osoby duchowne.

PROBLEM UZALEŻNIEŃ W GMINIE

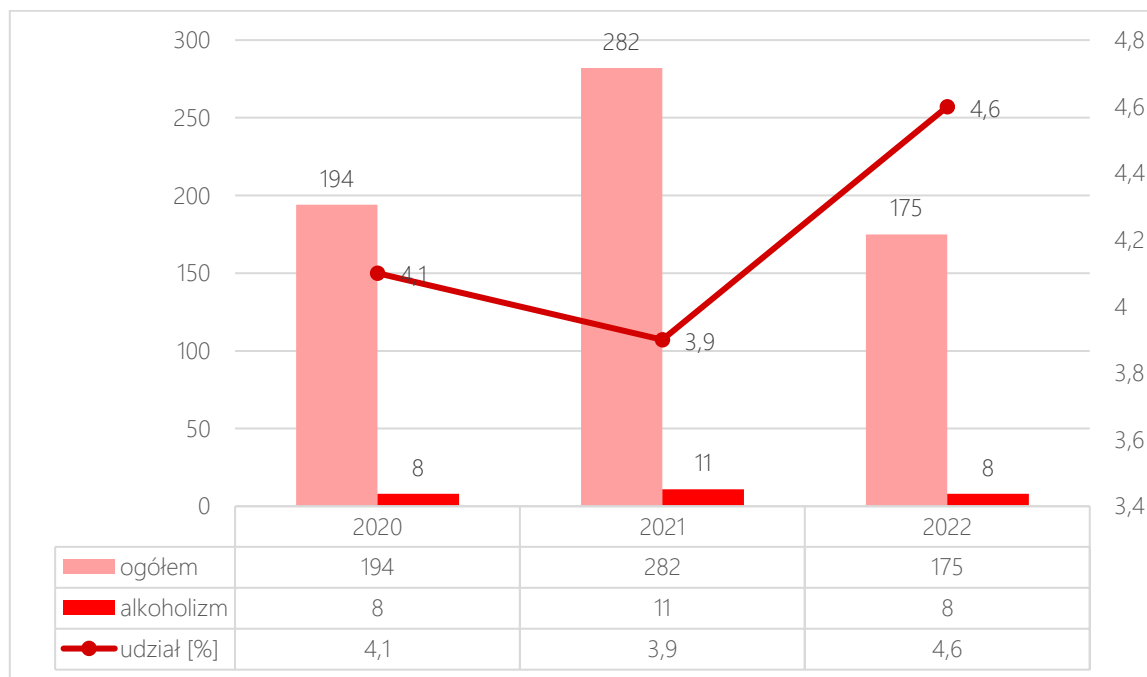
Uzależnienie od alkoholu jest chorobą chroniczną, postępującą i potencjalnie śmiertelną. Nie jest możliwe całkowite jej wyleczenie, a jedynie zahamowanie narastania jej objawów i szkód zdrowotnych.

Narkomania, definiowana zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu narkomanii, oznacza stałe lub okresowe używanie w celach innych niż medyczne środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych, w wyniku czego może powstać lub powstało uzależnienie od nich. Problem narkomanii ma charakter interdyscyplinarny. Znajduje się on w polu zainteresowania różnych służb, takich jak lecznictwo, oświata, pomoc społeczna, organy ścigania i wymiaru sprawiedliwości oraz media. Każda z nich styka się z tym zjawiskiem od innej strony.

W 2022 roku w Gminie Stare Babice wystąpiła konieczność udzielenia pomocy i wsparcia Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej z powodu uzależnienia od alkoholu w przypadku 8 spośród 175 rodzin objętych wsparciem z pomocy społecznej, w wyniku czego w przedmiotowym roku z alkoholizmem zmagало się 4,6% wszystkich rodzin będących beneficjentami GOPS. Na przestrzeni lat 2020-2022 liczba rodzin korzystających z pomocy Ośrodka z powodu uzależnienia od alkoholu wahała się, podobnie jak ogólna

liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej. W 2022 roku odnotowany został najwyższy udział rodzin alkoholowych objętych wsparciem, w ogólnej liczbie rodzin korzystających z pomocy społecznej.

Wykres 1. Liczba rodzin korzystających z materialnej pomocy społecznej z powodu alkoholizmu w gminie Stare Babice w latach 2020-2022 oraz ich udział w ogóle korzystających z pomocy społecznej.

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2020, 2021 oraz 2022 rok.

W roku 2021 i 2022 mieszkańcy gminy Stare Babice zmagali się również z problemem narkomanii i korzystali w związku z tym z pomocy społecznej – wsparciem GOPS objęto po jednej rodzinie w latach 2021-2022. W 2020 nie objęto pomocą z tego tytułu żadnej rodziny zamieszkującej Gminę.

Tabela 1. Liczba rodzin korzystających z materialnej pomocy społecznej z powodu narkomani w gminie Stare Babice w latach 2020-2022 oraz ich udział w ogóle korzystających z pomocy społecznej.

wyszczególnienie	2020	2021	2022
ogółem	194	282	175
narkomania	0	1	1
udział [%]	-	0,3	0,6

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2020, 2021 i 2022 rok.

DZIAŁALNOŚĆ GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w gminie Stare Babice powołana do wykonywania zadań Gminy w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, prowadzi swą działalność w oparciu o przepisy ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz. U. z 2023 r., poz. 165 z późn. zm.). W 2022 roku w skład Komisji wchodziło 5 członków. Do zadań GKRPA zalicza się:

1. Inicjowanie działań lokalnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.
2. Kontrola zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych co najmniej raz w roku.
3. Zapewnienie skutecznego przestrzegania prawa w zakresie dystrybucji, reklamy, promocji oraz spożywania napojów alkoholowych, m.in. poprzez przeprowadzanie kontroli przestrzegania warunków sprzedaży napojów alkoholowych na terenie Gminy.
4. Wydawanie opinii dotyczących zgodności lokalizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz z uchwałami Rady Gminy, będących podstawą do uzyskania zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.
5. Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.
6. Rozmowy motywujące do podjęcia leczenia.
7. Kierowanie na badanie przez biegłego, w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.

8. Współpraca z innymi organami administracji państwowej i samorządowej oraz organizacjami społecznymi, związkami wyznaniowymi w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii.
9. Podnoszenie kwalifikacji z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych poprzez uczestnictwo w szkoleniach, kursach, konferencjach, a także ukończenie studiów podyplomowych i specjalizacji.

Dane dotyczące działań GKRPA w gminie Stare Babice podejmowanych wobec osób uzależnionych w latach 2020-2022 przedstawione zostały w poniższej tabeli. W 2022 roku członkowie Komisji przeprowadzili rozmowy motywacyjne i interwencyjne z 32 osobami uzależnionymi od alkoholu oraz rozmowy diagnozujące sytuację w rodzinie z 6 członkami rodzin osób uzależnionych. W przedmiotowym roku wystąpiono do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego wobec 1 osoby zmagającej się z chorobą alkoholową, nie podjęto natomiast działań w celu orzeczenia o zastosowaniu obowiązku poddania się leczeniu w placówce leczenia uzależnienia. W 2022 roku wobec 1 osoby wystąpiono do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego natomiast w 2020 roku wobec 6 osób. W roku 2021 nie podejmowano tego rodzaju działań. W 2022 roku nastąpił więc spadek liczby osób, wobec których wystąpiono do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do leczenia w porównaniu do 2020 roku. W latach 2020-2022 liczba członków rodzin osób uzależnionych, z którymi kontaktowali się członkowie Komisji ulegała wahaniom, podobnie było w przypadku liczby osób współuzależnionych, z którymi spotkali się specjaliści. Najwięcej osób, z którymi przeprowadzano rozmowy odnotowano w 2022 roku.

Tabela 2. Działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w gminie Stare Babice wobec osób uzależnionych w latach 2020-2022.

Wyszczególnienie	2020	2021	2022
liczba osób uzależnionych, z którymi przeprowadzono rozmowy	28	16	32
liczba członków rodzin osób uzależnionych, z którymi przeprowadzono rozmowy	8	5	6
liczba osób, w stosunku do których podjęto czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w placówce leczenia uzależnienia	16	0	-
liczba osób, wobec których wystąpiono do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego	6	0	1

Źródło: Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych PARPA-G1 za 2020, 2021 i KCPU-G1 za 2022 rok.

Członkowie GKRPA wspierają również osoby zmagające się z problemem przemocy domowej, w tym kontaktują się z osobami dotkniętymi przemocą domową, stosującymi ją oraz jej świadkami. W 2022 roku członkowie Komisji skontaktowali się z 9 osobami stosującymi przemoc domową oraz 16 osobami doświadczającymi przemocy. W stosunku do lat poprzednich nastąpiły zmiany w analizowanych aspektach, gdyż w 2022 roku w porównaniu do 2020 roku liczba doznających przemocy zmniejszyła się ponad trzykrotnie. W przypadku liczby osób stosujących przemoc również odnotowano spadek. Na przestrzeni wspomnianych lat członkowie GKRPA nie kontaktowali się ze świadkami przemocy. W latach 2020-2021 podczas prowadzonych spotkań podejmowana była interwencja mająca na celu zmianę zachowań osób dopuszczających się przemocy oraz zmotywowanie ich do udziału w oddziaływaniach korekcyjno-edukacyjnych, z kolei podczas rozmów z osobami dotkniętymi przemocą informowano je o dostępnych w Gminie formach wsparcia.

Tabela 3. Liczba osób zmagających się z problemem przemocy domowej, z którymi kontaktowali się członkowie GKRPA w gminie Stare Babice w latach 2020-2022.

Wyszczególnienie	2020	2021	2022
liczba osób doznających przemocy, z którymi kontaktowali się członkowie GKRPA	62	18	16
liczba osób stosujących przemoc, z którymi kontaktowali się członkowie GKRPA	32	14	9
liczba świadków przemocy, z którymi kontaktowali się członkowie GKRPA	0	0	0
liczba rozmów interwencyjnych z osobami nadużywającymi alkoholu w związku ze stosowaniem przez nie przemocy	6	5	-
liczba rozmów motywujących sprawców przemocy do udziału w oddziaływaniach edukacyjno-korekcyjnych dla osób stosujących przemoc	6	14	-
liczba rozmów z osobą doznającą przemocy domowej w celu diagnozy jej sytuacji w rodzinie	3	18	-
motywowanie dorosłych doświadczających przemocy do zgłaszania się do miejsc specjalistycznej pomocy	3	14	-

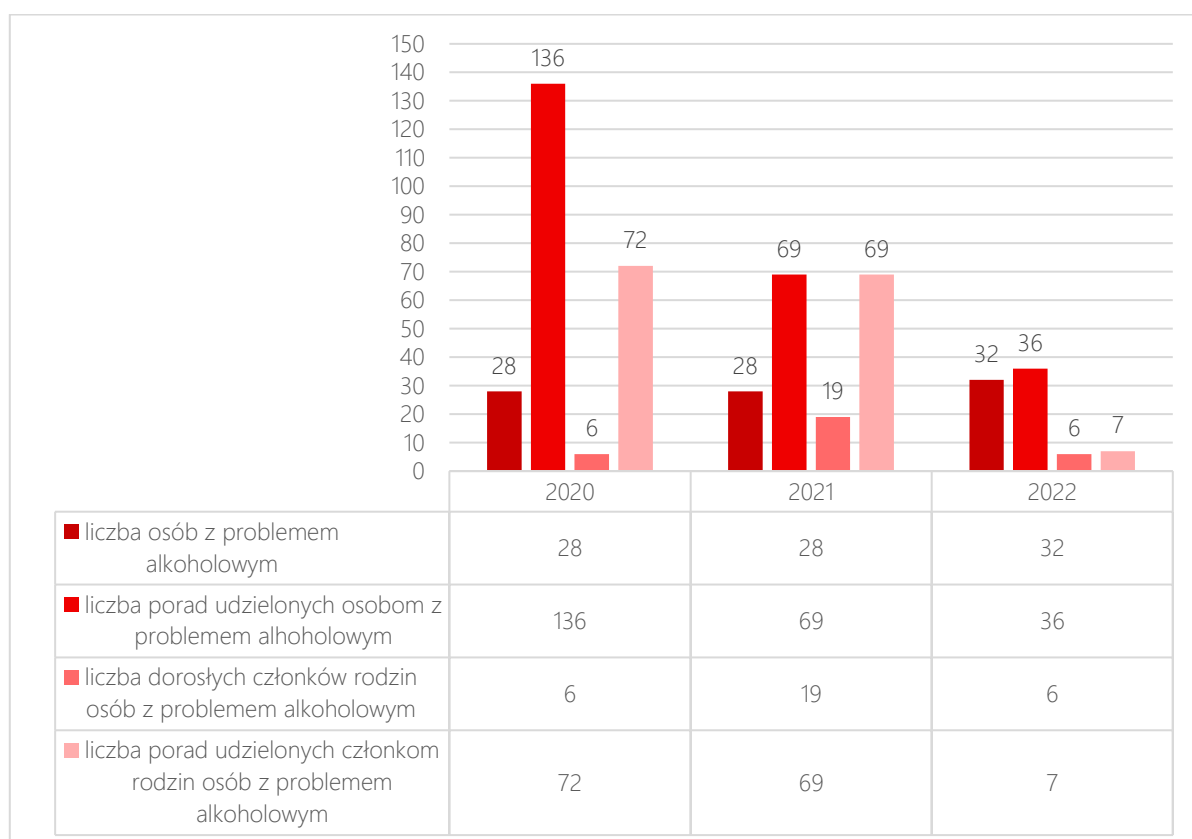
Źródło: Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych PARPA-G1 za 2020, 2021 i KCPU-G1 za 2022 rok.

Mieszkańcy Gminy doświadczający sytuacji kryzysowych mają możliwość uzyskania pomocy i wsparcia w **Punkcie Informacyjno-Konsultacyjnym**. W 2022 roku w Punkcie dyżury pełnił instruktor terapii uzależnień, pedagog/nauczyciel, certyfikowany specjalista/konsultant w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Działalność Punktu obejmuje w szczególności rozpoznawanie problemu zgłaszanego przez klienta, motywowanie osób uzależnionych i członków ich rodzin do podjęcia psychoterapii w placówkach leczenia uzależnienia od alkoholu, motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie, ale nieuzależnionych, do zmiany szkodliwego wzoru picia i udzielanie wsparcia osobom uzależnionym po zakończonym leczeniu odwykowym. Punkt Informacyjno-Konsultacyjny działający na terenie gminy Stare Babice nie był finansowany w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.

W 2022 roku specjaliści z Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego spotkali się łącznie z 32 osobami zmagającymi się z uzależnieniem od alkoholu. W latach 2020-2021 liczba osób dotkniętych uzależnieniem zgłaszających się po wsparcie specjalistów była stała (po 28 osób), natomiast w 2022 roku odnotowano wzrost na poziomie 14,3%, względem lat poprzednich. W omawianym okresie wahaniom uległa liczba dorosłych członków rodzin z problemem alkoholowym w tym współuzależnionych i DDA. W 2020 i 2022 roku po 6 członków rodzin uzyskało poradę w Punkcie natomiast w 2021 roku było to 19 osób.

Analiza danych statystycznych GKRPA wskazuje na konieczność stałego rozwijania lokalnego systemu wsparcia oraz rozpowszechniania informacji o dostępnych w Gminie formach pomocy dla mieszkańców znajdujących się w sytuacji kryzysowej.

Wykres 2. Dane w zakresie liczby osób z problemem alkoholowym korzystających z porad
w Punkcie Informacyjno-Konsultacyjnym w latach 2020-2022.

Źródło: Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych PARPA-G1 za 2020, 2021 i KCPU-G1 za 2022 rok.

W zakresie działalności profilaktycznej Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wraz z Urzędem Gminy, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej i organizacjami pozarządowymi inicjuje szereg działań edukacyjnych dla najmłodszej części społeczeństwa, ale także rodziców i nauczycieli.

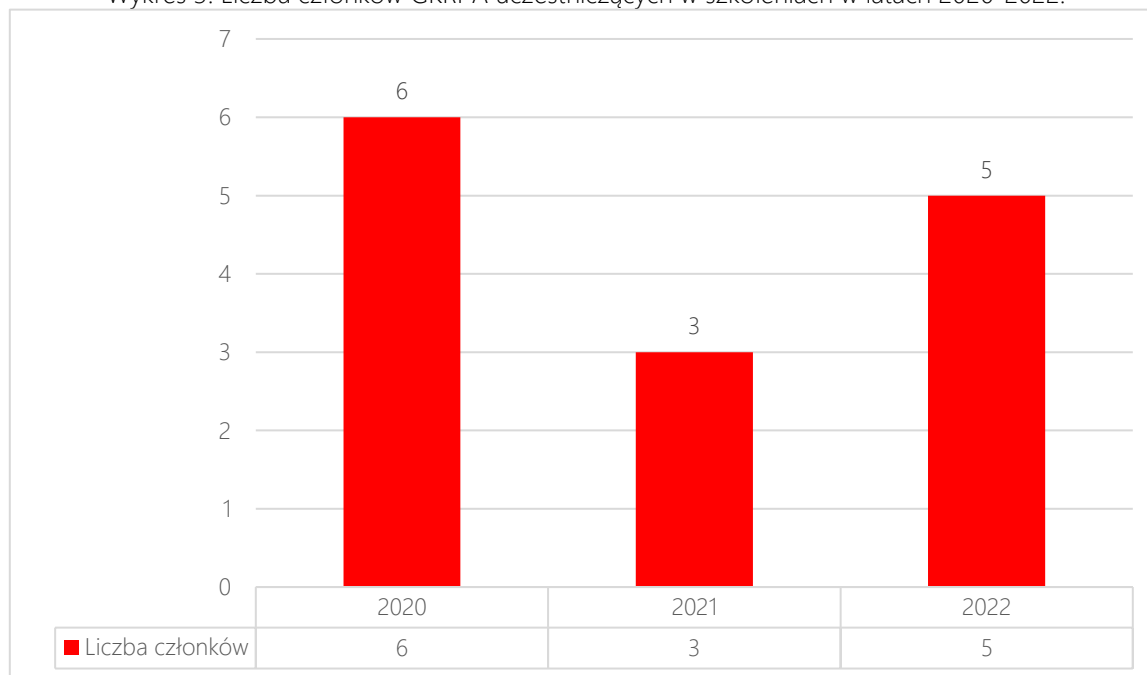
W 2022 roku w gminie Stare Babice były prowadzone programy profilaktyczne z obszaru profilaktyki uniwersalnej skierowane do dzieci i młodzieży rekomendowane w ramach Systemu Rekomendacji Programów Profilaktycznych i Promocji Zdrowia Psychicznego prowadzonego przez PARPA. Wzięło w nich udział 2 101 uczniów, 40 nauczycieli/wychowawców oraz 370 rodziców. Ponadto w analizowanym okresie organizowane były inne formy działań profilaktycznych, niebędące ustrukturyzowanymi programami. Jednorazowymi pogadankami i prelekcjami objęto 1 230 dzieci. W spektaklach uczestniczyło 1 259 widzów, organizowano również imprezy sportowe (41 uczestników), a także ogłoszono konkursy artystyczne, w których udział wzięło 30 osób.

Dodatkowo, uczniowie ze szkół znajdujących się na terenie gminy Stare Babice systematycznie uczestniczą w pozalekcyjnych zajęciach sportowych organizowanych w ramach wspólnego gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii – w 2022 roku angażowały one 314 uczestników.

W warsztatach i szkoleniach dla rodziców i nauczycieli/wychowawców z zakresu profilaktyki zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży wzięło udział 310 osób, z czego zdecydowaną większość stanowili rodzice (270 osób, tj. 87,1%).

Członkowie GKRPA w gminie Stare Babice uczestniczą również w specjalistycznych szkoleniach mających na celu podniesienie jakości oraz skuteczności ich pracy – w 2020 roku wzięło w nich udział 6 osób, w 2021 - 3 osoby, natomiast w 2022 było to 5 członków Komisji.

Wykres 3. Liczba członków GKRPA uczestniczących w szkoleniach w latach 2020-2022.

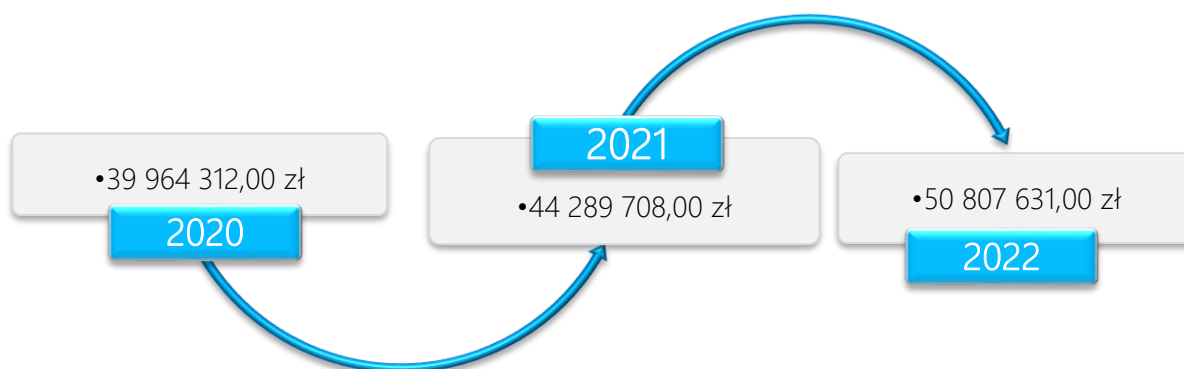
Źródło: Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych PARPA-G1 za 2020, 2021 i KCPU-G1 za 2022 rok.

RYNEK ALKOHOLOWY W GMINIE

Alkoholizm jest jednym z najpoważniejszych współczesnych problemów społecznych. Według Światowej Organizacji Zdrowia alkohol znajduje się na trzecim miejscu wśród czynników ryzyka dla zdrowia populacji, a ponad 60 rodzajów chorób i urazów ma związek z używaniem alkoholu.

W 2022 roku wartość alkoholu sprzedanego na terenie gminy Stare Babice wyniosła łącznie 50 807 631,00 zł, w tym najwięcej, bo 19 949 469,00 zł o zawartości alkoholu powyżej 18%. Wartość napojów o zawartości od 4,5 do 18% (z wyjątkiem piwa) w Gminie wyniosła 15 863 555,00 zł, a o zawartości alkoholu od 4,5% (oraz piwa) – 14 994 607,00 zł. Są to wartości zadeklarowane w corocznym sprawozdaniu z działalności samorządu gminy w zakresie profilaktyki rozwiązywania problemów uzależnień PARPA-G1 (od 2022 roku KCPU-G1). Można zauważyć, że na przestrzeni lat 2020-2022 wartość sprzedanego alkoholu stopniowo zwiększała się. W 2022 roku w porównaniu do 2020 roku nastąpił wzrost na poziomie 27,1%.

Rysunek 1. Wartość sprzedanego alkoholu na terenie gminy Stare Babice w latach 2020-2022.

Źródło: Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych PARPA-G1 za 2020, 2021 i KCPU-G1 za 2022 rok.

W 2022 roku Gminę zamieszkiwało łącznie 14 843 osoby, które ukończyły 18 rok życia. Wartość sprzedanego na terenie Gminy alkoholu przypadającego na 1 pełnoletnią osobę wyniosła zatem 3 423,00 zł, a na przestrzeni ostatnich trzech lat odnotowany został systematyczny wzrost w tym zakresie, który w porównaniu do 2020 roku ukształtował się na poziomie 9,5%.

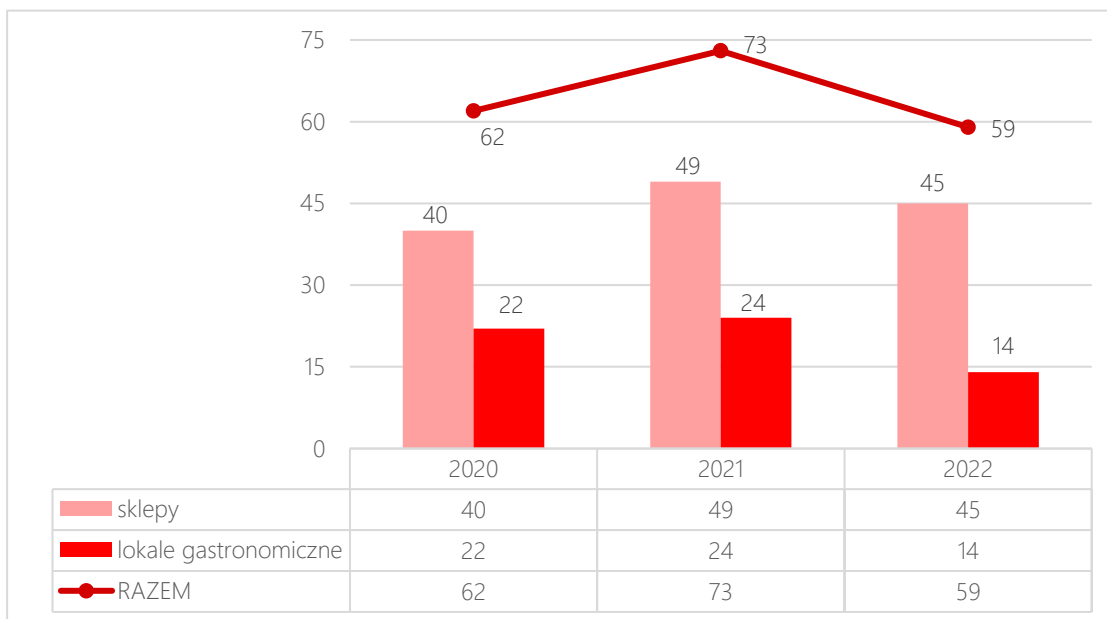
Rysunek 2. Wartość sprzedanego alkoholu na 1 dorosłego mieszkańca na terenie gminy Stare Babice w latach 2020-2022.

Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych PARPA-G1 za 2020, 2021 i KCPU-G1 za 2022 rok.

W 2022 roku w Gminie działalność prowadziły łącznie 59 punkty sprzedaży napojów alkoholowych, w tym 45 przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy) i 14 w miejscu sprzedaży (lokal gastronomiczne). W analizowanym przedziale czasu liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych uległa zmniejszeniu o 4,8 % w stosunku do 2020 roku.

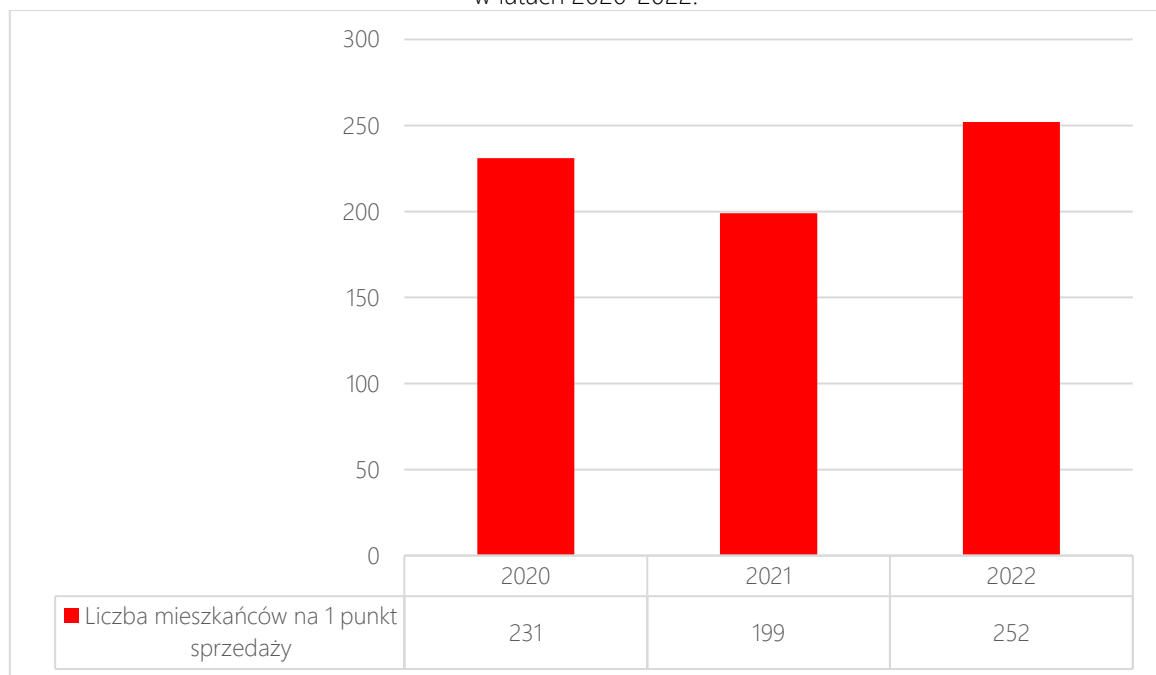
Wykres 4. Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w gminie w latach 2020-2022.

Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych PARPA-G1 za 2020, 2021 i KCPU-G1 za 2022 rok.

W roku 2022 w gminie Stare Babice na 1 punkt sprzedaży alkoholu przypadło 252 osób, z kolei w latach poprzednich było to kolejno 199 osób (2021 rok) oraz 231 osób (2020 rok). W analizowanym przedziale czasu nastąpiły wahania liczby mieszkańców przypadających na 1 punkt sprzedaży alkoholu, co świadczy o zwiększeniu się fizycznej dostępności do miejsc podaży alkoholu na obszarze Gminy, wskutek pojawienia się nowych sklepów i lokali gastronomicznych. Czynnikiem potwierdzającym taki stan rzeczy jest również zwiększenie wartości sprzedanego alkoholu w roku 2022. Należy mieć na uwadze, iż obecność konkurencji na lokalnym rynku alkoholowym może negatywnie wpłynąć na praktyki sprzedaży przedsiębiorców, w szczególności w zakresie przestrzegania zasad odpowiedzialnej sprzedaży przez osoby zatrudnione w punktach, czyli m.in. niepodawania alkoholu osobom poniżej 18 roku życia.

Wykres 5. Liczba mieszkańców przypadających na 1 punkt sprzedaży alkoholu w mieście gminie Stare Babice
w latach 2020-2022.

Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych PARPA-G1 za 2020, 2021 i KCPU-G1 za 2022 rok.

CELE, ZADANIA I REALIZATORZY PROGRAMU

Celem głównym Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Stare Babice na lata 2024-2028 jest:

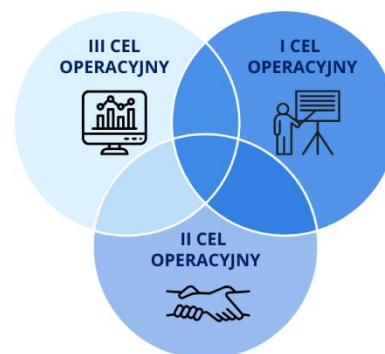
Zmniejszenie skali problemu uzależnień w Gminie oraz ograniczenie negatywnych konsekwencji w życiu społecznym oraz sferze zdrowotnej będących efektem nadużywania alkoholu i narkotyków oraz występowania uzależnień behawioralnych, poprzez kompleksowe wsparcie osób dotkniętych uzależnieniem, prowadzenie działań profilaktycznych, edukacyjno-informacyjnych oraz inicjowanie działań oddolnych.

Celami operacyjnymi Programu są:

1 Profilaktyczna działalność skupiająca się wokół edukacji oraz poszerzania aktywności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, skierowanej zwłaszcza do dzieci i młodzieży oraz ich rodziców, zwiększanie poziomu wiedzy mieszkańców w zakresie negatywnych konsekwencji społecznych i zdrowotnych uzależnień poprzez działania informacyjno-edukacyjne.

2 Większa dostępność terapeutycznej i profesjonalnej pomocy oraz tworzenie grup wsparcia i grup samopomocowych dla osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych oraz członków ich rodzin, w tym osób doznających przemocy domowej, poprzez wspieranie zatrudnienia socjalnego, rozwijanie lokalnego systemu wsparcia oraz wspomaganie działalności instytucji, osób fizycznych i podmiotów trzeciego sektora.

3 Monitorowanie skali uzależnień na terenie Gminy, rozpoznawanie środowisk dotkniętych nimi oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i integrowanie społeczności lokalnej.

Cele będą realizowane z uwzględnieniem konieczności zapewnienia dostępności, zgodnie z koncepcją projektowania uniwersalnego, określona w Konwencji o prawach osób

niepełnosprawnych oraz potrzebami osób z różnymi niepełnosprawnościami zawartymi w Narodowym Programie Zdrowia.

I Cel operacyjny

Profilaktyczna działalność skupiająca się wokół edukacji oraz poszerzania aktywności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, skierowanej zwłaszcza do dzieci i młodzieży oraz ich rodziców, zwiększanie poziomu wiedzy mieszkańców w zakresie negatywnych konsekwencji społecznych i zdrowotnych uzależnień poprzez informowanie.

Przewidywane rezultaty:

- Ograniczenie skali spożywania alkoholu, zażywania substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych wśród dzieci, młodzieży i dorosłych mieszkańców Gminy,
- Ograniczenie dostępu do nielegalnych substancji psychoaktywnych na terenie Gminy,
- Zmniejszenie konieczności podejmowania działań interwencyjnych wobec osób nietrzeźwych w przestrzeni publicznej, kierujących pojazdami oraz sprzedawców napojów alkoholowych umożliwiających zakup alkoholu osobom niepełnoletnim,
- Popularyzowanie wiedzy na temat negatywnych skutków spożywania alkoholu i narkotyków oraz uzależnień behawioralnych, a także udostępnianie informacji na temat możliwości uzyskania wsparcia,
- Podwyższenie wieku inicjacji alkoholowej wśród dzieci i wzmocnienie postaw abstynenckich,
- Podejmowanie działań prewencyjnych dotyczących rozpowszechniania narkotyków i dopalaczy na terenie Gminy, w szczególności wśród dzieci i młodzieży.

Lp.	Zadanie	Wskaźnik	Realizatorzy
1.	Prowadzenie programów profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy oraz promocji zdrowia dla dzieci i młodzieży oraz ich rodziców.	Liczba zorganizowanych programów profilaktycznych.	UG, KPP, GKRPA, GOPS, GOSiR, NGO, PCPR, placówki oświatowe
		Liczba uczestników programów.	

Lp.	Zadanie	Wskaźnik	Realizatorzy
2.	Finansowanie/dofinansowanie imprez profilaktycznych, kulturalnych, w tym koncertów obejmujących edukację zdrowotną w formie profilaktyki uniwersalnej, o której mowa w NPZ, zdrowotnych konkursów promujących trzeźwość.	Liczba zorganizowanych imprez o tematyce edukacji zdrowotnej.	UG, NGO, GOSiR, placówki oświatowe
		Liczba przeprowadzonych konkursów promujących trzeźwość.	
3.	Finansowanie/dofinansowanie nagród w konkursach i zawodach oraz opieka animatora zajęć sportowych, trenera, instruktora i organizacja zajęć sportowych na boiskach, halach, placach zabaw, miejscach przygotowanych do prowadzenia zajęć pozalekcyjnych – głównie w okresie wolnym od nauki szkolnej.	Kwota przeznaczona na finansowanie/ dofinansowanie nagród.	UG, GOSiR, NGO, placówki oświatowe
4.	Organizacja zawodów profilaktyczno-sportowych podkreślających szkodliwość alkoholu, narkotyków i zagrożeń wynikających z uzależnień behawioralnych (w ramach profilaktyki uniwersalnej i promocji zdrowego stylu życia).	Liczba zorganizowanych zawodów profilaktyczno-sportowych.	UG, GOSiR, placówki oświatowe
5.	Organizowanie i dofinansowanie warsztatów i programów profilaktycznych dotyczących używania substancji psychoaktywnych oraz zagrożeń wynikających z uzależnień behawioralnych, ze szczególnym uwzględnieniem programów rekomendowanych przez KCPU.	Liczba zorganizowanych/ dofinansowanych programów/warsztatów profilaktycznych.	UG, GKRPA, GOPS, NGO, placówki oświatowe
		Liczba uczestników.	
6.	Promowanie wśród pedagogów, wychowawców i osób pracujących z dziećmi szkoleń dla realizatorów programów profilaktycznych.	Liczba osób uczestniczących w szkoleniach.	UG, GKRPA, GOPS, placówki oświatowe
7.	Kontynuowanie prowadzenia Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego ds. uzależnień i przemocy oraz rozwijanie jego działalności.	Liczba osób, które skorzystały z poradnictwa świadczonego w Punkcie Informacyjno-Konsultacyjnym.	UG, GKRPA

Lp.	Zadanie	Wskaźnik	Realizatorzy
8.	Realizacja warsztatów i szkoleń dla uczniów i ich rodziców oraz nauczycieli w zakresie przeciwdziałania przemocy rówieśniczej.	Liczba warsztatów/ szkoleń.	UG, KPP, NGO, placówki oświatowe
		Liczba uczestników.	
9.	Rozwijanie atrakcyjnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży oraz popularyzowanie ich w społeczności lokalnej, poprzez promowanie zdrowego stylu życia.	Liczba dostępnych miejsc spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży.	UG, GOSiR, BP, GKRPA, NGO, placówki oświatowe
		Liczba działań podjętych w celu promowania udziału w alternatywnych formach spędzania czasu wolnego.	
10.	Finansowanie/dofinansowanie różnych form pozalekcyjnych zajęć profilaktycznych z elementami sportu oraz prelekcji i pogadanek z zakresu profilaktyki uzależnień, szkodliwości alkoholu, narkotyków, zagrożeń wynikających z uzależnień behawioralnych, zakup materiałów profilaktycznych i edukacyjnych, nowoczesnych pomocy multimedialnych.	Kwota przeznaczona na zakup materiałów profilaktycznych i edukacyjnych.	UG, GOSiR, placówki oświatowe
11.	Organizacja wypoczynku letniego/zimowego dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym oraz zagrożonych uzależnieniami, realizującego program profilaktyczny, psychologiczny lub socjoterapeutyczny.	Liczba zorganizowanych wyjazdów.	UG, GKRPA, placówki oświatowe
		Liczba uczestników.	
12.	Organizowanie warsztatów informacyjno-edukacyjnych dla rodziców i nauczycieli w zakresie profilaktyki uzależnień, w tym behawioralnych wśród dzieci i młodzieży, w szczególności na temat wzmacniania czynników chroniących i eliminowania czynników ryzyka.	Liczba zorganizowanych warsztatów.	UG, GKRPA, GOPS, NGO, placówki oświatowe
		Liczba rodziców/nauczycieli uczestniczących w warsztatach.	

Lp.	Zadanie	Wskaźnik	Realizatorzy
13.	Organizowanie warsztatów na temat zachowania bezpieczeństwa w sieci dla dzieci w wieku przedszkolnym oraz uczniów klas I-III szkół podstawowych.	Liczba zorganizowanych warsztatów.	UG, GKRPA, KPP, placówki oświatowe
14.	Zakup i dystrybucja materiałów edukacyjnych, informatycznych i profilaktycznych dotyczących tematyki uzależnień i promowania zdrowych nawyków.	Nakład materiałów informacyjno-edukacyjnych.	UG, GOPS, GKRPA, KPP, NGO, placówki oświatowe
		Koszty przeznaczone na zakup materiałów.	
15.	Popularyzowanie informacji dotyczących FAS (Alkoholowy Zespół Płodowy) oraz FASD (Spektrum Płodowych Zaburzeń Alkoholowych) wśród dorosłych mieszkańców oraz starszych uczniów poprzez dystrybucję materiałów edukacyjnych i organizowanie prelekcji.	Liczba zorganizowanych spotkań.	UG, GOPS, GKRPA, NGO, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia
		Liczba działań podjętych w celu rozpowszechnienia materiałów edukacyjnych.	
16.	Uczestnictwo w regionalnych i ogólnopolskich kampaniach edukacyjnych obejmujących zagadnienia związane z profilaktyką i przeciwdziałaniem uzależnieniom.	Liczba kampanii, w których uczestniczyła Gmina.	UG, GOPS, GKRPA, KPP, NGO, PCPR, placówki oświatowe
17.	Finansowanie/dofinansowanie namiotu profilaktycznego oraz imprez kulturalnych poprzez propagowanie form spędzania czasu wolnego bez alkoholu.	Kwota przeznaczona na organizację wydarzeń propagujących spędzanie czasu wolnego bez alkoholu.	UG, GKRPA
18.	Organizowanie i udział w szkoleniach z zakresu profilaktyki uzależnień, przeciwdziałania przemocy i ochrony zdrowia dla osób i podmiotów świadczących pomoc i wsparcie mieszkańcom, w tym członków GKRPA.	Liczba zorganizowanych szkoleń z zakresu profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania przemocy.	UG, GKRPA, KPP, GOPS, placówki oświatowe
		Liczba uczestników szkoleń.	
19.	Prowadzenie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.	Liczba przeprowadzonych kontroli.	UG, GKRPA

Lp.	Zadanie	Wskaźnik	Realizatorzy
20.	Powadzenie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców i właścicieli punktów, w których prowadzi się sprzedaż alkoholu.	Liczba przeprowadzonych szkoleń.	UG, GKRPA
21.	Organizowanie zajęć opiekuńczo-wychowawczych, psychologicznych i profilaktycznych dla dzieci i młodzieży oraz wspieranie finansowe i organizacyjne podmiotów animujących czas wolny dla dzieci i młodzieży, m.in. Świetlicy Środowiskowej „Wszędobylscy”. Wspieranie finansowe świetlicy środowiskowej i innych podmiotów (stowarzyszeń i fundacji) realizujących zajęcia profilaktyczne w zakresie zakupu wyposażenia, a także organizowanie i finansowanie dożywiania dla dzieci uczęszczających w zajęciach świetlicowych.	Liczba zorganizowanych zajęć.	UG, ŚŚ, GOPS, NGO
		Kwota przeznaczona na wyposażenie.	
		Liczba dzieci objętych dożywianiem.	
22.	Inicjowanie i wspieranie finansowe alternatywnych wolnych od używek, sprzyjających integracji społecznej, form spędzania wolnego czasu adresowanych do wszystkich mieszkańców Gminy.	Liczba podjętych działań w zakresie organizacji form spędzania czasu wolnego.	UG, GOSiR, DK, CK, BP, NGO

II Cel operacyjny

Większa dostępność terapeutycznej i profesjonalnej pomocy oraz inicjowanie grup wsparcia i grup samopomocowych dla osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych oraz członków ich rodzin, w tym osób doznających przemocy domowej, poprzez wspieranie zatrudnienia socjalnego, rozwijanie lokalnego systemu wsparcia oraz wspomaganie działalności instytucji, osób fizycznych i podmiotów trzeciego sektora.

Przewidywane rezultaty:

- Zwiększenie skuteczności działań skierowanych do osób uzależnionych i współuzależnionych poprzez motywowanie ich do podjęcia lub kontynuowania leczenia odwykowego,
- Poprawa ogólnej kondycji psychospołecznej mieszkańców Gminy,
- Aktywizacja zawodowa osób po zakończonym leczeniu odwykowym,
- Reintegracja osób dotkniętych uzależnieniami i przemocą oraz członków ich rodzin w lokalnej społeczności,
- Zwiększenie dostępu do form wsparcia dla osób uzależnionych, współuzależnionych oraz uwikłanych w problem przemocy domowej.

Lp.	Zadanie	Wskaźnik	Realizatorzy
1.	Kontynuacja prowadzenie Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego dla osób uzależnionych od alkoholu oraz członków ich rodzin, obsługiwanego przez GKRPA.	Liczba osób zgłaszających się do Punktu.	UG, GKRPA
2.	Zapewnienie działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.	Liczba członków GKRPA.	GKRPA
3.	Przeprowadzanie rozmów z osobami nadużywającymi alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych oraz w zakresie uzależnień behawioralnych.	Liczba osób, z którymi członkowie GKRPA przeprowadzili rozmowy interwencyjno-motywujące do podjęcia leczenia odwykowego.	GKRPA

4.	Zlecanie przeprowadzania badań przez zespół biegłych w zakresie uzależnienia od alkoholu w celu orzeczenia wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu.	Liczba osób skierowanych na badanie przez biegłego.	GKRPA
		Liczba wydanych opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.	
5.	Kierowanie wniosków do sądu o nałożenie obowiązku leczenia w zakładzie lecznictwa odwykowego wobec osoby uzależnionej, wnoszenie środków odwoławczych od orzeczeń sądów I instancji w sprawach o zobowiązanie do leczenia oraz występowanie członków GKRPA w charakterze strony oraz oskarżyciela posiłkowego przed sądem w sprawach o leczenie odwykowe.	Liczba wniosków wniesionych do sądu w sprawie orzeczenia obowiązku leczenia odwykowego.	GKRPA
6.	Wszczynanie przez członków GKRPA procedury „Niebieskie Karty” i przekazywanie ich do ZI.	Liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty”.	GKRPA
7.	Wspieranie NGO, instytucji publicznych i osób prywatnych, które w ramach swojej działalności realizują zadania w zakresie reintegracji zawodowej osób uzależnionych, współuzależnionych oraz dotkniętych przemocą.	Liczba osób z problemem uzależnień, którzy podjęli zatrudnienie w ramach działalności podmiotów ekonomii społecznej.	UG, GOPS, GKRPA, PES, NGO, osoby prywatne
8.	Prowadzenie konsultacji i udzielanie porad terapeutycznych, psychologicznych oraz prawnych.	Liczba osób objętych poradnictwem.	UG, GOPS, GKRPA
		Liczba udzielonych porad.	
9.	Doposażenie Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego w niezbędny sprzęt oraz materiały do realizowania zadań Programu oraz finansowanie/dofinansowanie niezbędnych napraw i doposażenie pomieszczeń Komisji, zakupów wyposażenia, materiałów i urządzeń do bieżącej pracy Komisji i Punktu oraz organów wykonujących zadania wynikające z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, niniejszego Programu, świadczących obsługę finansową Komisji itp.	Kwota doposażenia Punktu.	UG, GKRPA
		Ilość zakupionego sprzętu i materiałów.	

10.	Finansowanie zatrudnienia specjalistów do pracy z osobami objętymi pomocą GKRPA i ZI.	Liczba specjalistów świadczących wsparcie.	UG, GOPS, GKRPA, ZI
11.	Udzielanie wsparcia psychologicznego i terapeutycznego dzieciom wychowującym się w rodzinach dotkniętych uzależnieniami i przemocą.	Liczba dzieci objętych wsparciem.	GOPS, GKRPA, PIK, NGO, placówki oświatowe
12.	Rozpoczęcie prowadzenia telefonu wsparcia.	Liczba zrealizowanych telefonów.	GKRPA
13.	Prowadzenie i rozwijanie działalności placówek wsparcia dziennego w Gminie dla dzieci i młodzieży, w tym wychowujących się w rodzinach alkoholowych, a także wdrażanie w placówkach działań integracyjnych i socjoterapeutycznych.	Liczba placówek wsparcia dziennego. Liczba dzieci objętych opieką.	UG, GOPS, GKRPA
14.	Rozwijanie działalności Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego w zakresie świadczenia wsparcia dla osób z problemem uzależnienia i współuzależnienia, w tym zmagającym się z zaburzeniami behawioralnymi, a także prowadzenie konsultacji dla osób uzależnionych od Internetu, zakupów, hazardu i pracy.	Liczba udzielonych porad na temat uzależnień behawioralnych.	UG, GKRPA, PIK

III Cel operacyjny

Monitorowanie skali uzależnień na terenie Gminy, rozpoznawanie środowisk dotkniętych nimi oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i integrowanie społeczności lokalnej.

Przewidywane rezultaty:

- Niezwłoczne i skuteczne rozpoznawanie rodzin i osób przejawiających trudności wynikające z uzależnień,
- Organizowanie i finansowanie badań diagnozujących problemy społeczne, w tym uzależnienia, wśród mieszkańców oraz umożliwiających określenie rzeczywistego stanu zagrożenia problemem alkoholowym, narkotykowym, a także w zakresie uzależnień behawioralnych,
- Skuteczniejsze i szybsze świadczenie niezbędnej pomocy osobom i rodzinom zmagającym się z problemem uzależnień, dzięki rozwiniętej ścisłej współpracy międzyinstytucjonalnej i międzysektorowej.

Lp.	Zadanie	Wskaźnik	Realizatorzy
1.	Stałe monitorowanie problemów uzależnień od substancji psychoaktywnych oraz behawioralnych w Gminie, w tym opracowanie diagnoz problemów społecznych wśród uczniów oraz dorosłych mieszkańców.	Liczba osób objętych badaniem ilościowym i/lub jakościowym w ramach diagnozy społecznej.	UG, GKRPA, GOPS, KPP, placówki oświatowe
		Liczba zrealizowanych badań.	
2.	Wspieranie działań funkcjonariuszy Policji w zakresie ograniczania dystrybucji substancji psychoaktywnych na terenie Gminy	Liczba działań podjętych przez funkcjonariuszy Policji.	KPP
3.	Kreowanie polityki antyalkoholowej w Gminie, np. poprzez ograniczenia nocnej sprzedaży alkoholu oraz zmniejszenie liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych.	Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych.	UG, GKRPA
		Liczba mieszkańców przypadających na 1 punkt sprzedaży alkoholu.	

4.	Podejmowanie interwencji oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 131 i art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.	Liczba podjętych interwencji.	GKRPA
		Liczba spraw, w których członkowie GKRPA występowali w charakterze oskarżyciela publicznego.	
5.	Świadczenie wsparcia w zakresie reintegracji społeczno-zawodowej osób po zakończeniu leczenia odwykowego. Kierowanie osób do uczestnictwa w zajęciach prowadzonych przez Klub Integracji Społecznej oraz ponoszenie kosztów z tym związanych. Prowadzenie warsztatów oraz spotkań na rzecz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych	Liczba osób objętych działaniami Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej	GKRPA, KIS, GOPS
		Liczba osób skierowanych do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej	
		Liczba osób uczestniczących w zajęciach KIS	
		Liczba zorganizowanych warsztatów i spotkań na rzecz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych	
6.	Współfinansowanie uczestnictwa osób zmagających się z problemem uzależnienia w rekolekcjach trzeźwościowych organizowanych przez organizacje kościelne.	Kwota przeznaczona na finansowanie uczestnictwa osób w rekolekcjach trzeźwościowych.	UG, organizacje kościelne
		Liczba uczestników rekolekcji trzeźwościowych	

REALIZACJA PROGRAMU

1. Na podstawie art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi realizatorem Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Stare Babice na lata 2024-2028 jest Urząd Gminy Stare Babice, Przewodniczący Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
2. Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Stare Babice na lata 2024-2028 realizowany będzie po uchwaleniu go przez Radę Gminy, tj. od 1 stycznia 2024 roku do 31 grudnia 2028 roku.

ADRESACI PROGRAMU

Program adresowany jest do ogółu mieszkańców Gminy z wyszczególnieniem konsumentów napojów alkoholowych, osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków i zmagających się z uzależnieniami behawioralnymi, osób pijących szkodliwie i ryzykownie, rodzin i najbliższego otoczenia osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków, hazardu i urządzeń elektronicznych, dzieci i młodzieży szkolnej oraz przedstawicieli służb, instytucji i organizacji pozarządowych działających na rzecz rozwiązywania problemów uzależnień.

ZEZWOLENIA NA SPRZEDAŻ NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH

Sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia poza miejscem oraz w miejscu sprzedaży może odbywać się tylko na podstawie zezwolenia wydanego przez Wójta Gminy Stare Babice.

1. Maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży, określona przez Radę Gminy, wynosi¹:
 - 70 – o zawartości do 4,5% alkoholu oraz na piwo,
 - 65 – o zawartości powyżej 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa),
 - 65 – o zawartości powyżej 18% alkoholu.
2. Maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży, określona przez Radę Gminy, wynosi²:
 - 35 – o zawartości do 4,5% alkoholu oraz na piwo,
 - 25 – o zawartości powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa),
 - 25 – o zawartości powyżej 18% alkoholu.

¹ Uchwała nr LV/578/2022 Rady Gminy Stare Babice z dnia 28 grudnia 2022 r. zmieniająca uchwałę w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, zasad usytuowania miejsc sprzedaży napojów alkoholowych oraz wprowadzenia zakazu sprzedaży, podawania, spożywania oraz wnoszenia napojów alkoholowych na terenie Gminy Stare Babice.

² Uchwała nr VI/40/2019 Rady Gminy Stare Babice z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, zasad usytuowania miejsc sprzedaży napojów alkoholowych oraz wprowadzenia zakazu sprzedaży, podawania, spożywania oraz wnoszenia napojów alkoholowych na terenie Gminy Stare Babice.

TERMINY WAŻNOŚCI ZEZWOLEŃ NA SPRZEDAŻ NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH

Zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży wydaje się na czas oznaczony, nie krótszy niż 4 lata, a w przypadku sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży, nie krótszy niż 2 lata.

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

1. Źródłem finansowania działań podejmowanych w związku z realizacją zadań Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Stare Babice na lata 2024-2028 są dochody własne Gminy uzyskane z wpływów z tytułu wydanych zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych, a także z opłat z tytułu sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającego 300 ml i są ujęte w budżecie Gminy w dziale 851 „Ochrona Zdrowia”, dział 85153 – zwalczanie narkomanii oraz dział 85154 – przeciwdziałanie alkoholizmowi.
2. Zakres zadań ujętych w Programie może być zweryfikowany ze względu na wysokość środków finansowych przeznaczonych na ich realizację oraz ze względu na bieżące zapotrzebowanie z zakresu działań profilaktycznych skierowanych do lokalnej społeczności.

ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Za pracę obejmującą zakres działań wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Stare Babice są wynagradzani ryczałtem miesięcznym na podstawie odrębnego zarządzenia Wójta, lub umowy

zlecenia, w wysokości nie większej niż 80% minimalnego wynagrodzenia brutto za pracę ogłaszanego w rozporządzeniu Rady Ministrów stosownie do przepisu art. 2 ust. 4 i 5 ustawy z dnia 10 października 2002r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę .

Konsultanci pracujący w Gminnym Punkcie Konsultacyjnym wynagradzani są na zasadzie umowy zlecenia zawartej z Wójtem, według stawek godzinowych, których wysokość odpowiada kompetencjom i kwalifikacjom poszczególnych konsultantów, lub na zasadzie ryczałtu miesięcznego, na podstawie odrębnego zarządzenia Wójta.

MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU

Celem ewaluacji jest oszacowanie stopnia osiągnięcia zakładanych celów i rezultatów. Wyniki ewaluacji okresowej służą również ewentualnym modyfikacjom dokumentów programowych, a dostarczone za jej sprawą informacje powinny być wykorzystane przy przygotowaniu programu w następnym okresie programowania.

Cele badawcze ewaluacji Programu opierają się na:

1. Ocenie procesu realizacji działań i osiągniętych efektów Programu,
2. Ocenie wdrażania i zarządzania Programem, w tym współpracy interdyscyplinarnej,
3. Opracowaniu rekomendacji do stworzenia kontynuacji Programu.

W ramach ewaluacji należy wybrać co najmniej jedną z niżej wskazanych zróżnicowanych metod pomiaru, tj.:

- analizę dokumentów,
- badanie ankietowe adresatów Programu,
- badanie poprzez zogniskowany wywiad grupowy realizatorów Programu.

Przyjęte kryteria ewaluacji Programu to:

- a) **kryterium skuteczności** (plan a wykonanie) – rozumiane jako stopień realizacji zaplanowanych celów i efektów Programu. Ocena pod kątem kryterium skuteczności skupi się głównie na ocenie wdrożenia działań w stosunku do założonego planu i osiągnięcia wskaźników rezultatów.

- b) **kryterium efektywności** – ocena sprawności wdrażania i prawidłowości zarządzania Programem, w tym pod kątem zgodności z harmonogramem, ewentualnych trudności w jego realizacji, przepływu informacji między realizatorami.
- c) **kryterium użyteczności** – ocena dopasowania założeń Programu do potrzeb jego odbiorców i realizatorów.
- d) **kryterium trafności** – rozumiane jako stopień, w jakim zaplanowane cele odpowiadają zidentyfikowanym problemom.

Na podstawie analizy wdrażanego programu, realizator Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Stare Babice na lata 2024-2028, tj. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych we współpracy z Urzędem Gminy na czele z Wójtem, sporządzi zbiorcze coroczne sprawozdanie, które zostanie przedłożone Radzie Gminy w terminie do 30 czerwca roku następującego po roku, którego dotyczy sprawozdanie. Ponadto realizator Programu zobowiązany jest do sporządzenia, na podstawie ankiety opracowanej przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, informacji z realizacji działań podejmowanych w danym roku, które wynikają z Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, które następnie przekaże do Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom w terminie do 15 kwietnia roku następującego po roku, którego dotyczy informacja.

BIBLIOGRAFIA

1. <https://bdl.stat.gov.pl/>
2. Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2020, 2021 i 2022 rok.
3. Sprawozdanie z pracy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gminie Stare Babice za 2020, 2021 i 2022 rok.
4. Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych PARPA-G1 za 2020 i 2021 rok.
5. Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za 2022 rok.
6. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 165 z późn. zm.).

SPIS RYSUNKÓW, TABEL I WYKRESÓW

Spis rysunków

Rysunek 1. Wartość sprzedanego alkoholu na terenie gminy Stare Babice w latach 2020-2022.....	17
Rysunek 2. Wartość sprzedanego alkoholu na 1 dorosłego mieszkańca na terenie gminy Stare Babice w latach 2020-2022.....	17

Spis tabel

Tabela 1. Liczba rodzin korzystających z materialnej pomocy społecznej z powodu narkomani w gminie Stare Babice w latach 2020-2022 oraz ich udział w ogóle korzystających z pomocy społecznej.....	9
Tabela 2. Liczba przeprowadzonych działań profilaktycznych w latach 2020-2022.....	11
Tabela 3. Liczba osób zmagających się z problemem przemocy domowej, z którymi kontaktowali się członkowie GKRPA w gminie Stare Babice w latach 2020-2022.....	12

Spis wykresów

Wykres 1. Liczba rodzin korzystających z materialnej pomocy społecznej z powodu alkoholizmu w gminie Stare Babice w latach 2020-2022 oraz ich udział w ogóle korzystających z pomocy społecznej.....	9
Wykres 2. Dane w zakresie liczby osób z problemem alkoholowym korzystających z porad w Punkcie Informacyjno-Konsultacyjnym w latach 2020-2022.....	14
Wykres 3. Liczba członków GKRPA uczestniczących w szkoleniach w latach 2020-2022....	16
Wykres 4. Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w gminie Stare Babice w latach 2020-2022.....	18
Wykres 5. Liczba mieszkańców przypadających na 1 punkt sprzedaży alkoholu w gminie Stare Babice w latach 2020-2022.....	19